

STATISTISKE MEDDELELSER,

NIENDE BIND.

UDGIVET AF DET STATISTISKE BUREAU.

KJÖBENHAVN.

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI VED F. S. MUHLE.

1870.

IV.

Sygekasserne i Kongeriget Danmark

i Aaret 1867.

Ved at forelægge Offentligheden Hovedresultaterne af de til det statistiske Bureau indkomne Indberetninger om Sygekassernes Virksomhed i Aaret 1867, kan man ikke andet end giøntage den ved flere tidligere Leiligheder udtalte Beklagelse over, at dette Materiale fremdeles lader ikke lidet tilbage at ønske med Hensyn til Fuldstændighed og Brugbarhed i det Hele taget. Af det samlede Antal af 335 Sygekasser, hvis Tilværelse paa en eller anden Maade er bleven Bureauet bekjendt, have saaledes ikke færre end 39 aldeles undladt at sende nogensomhelst Oplysning om deres Virksomhed i 1867, hvorhos 36 Kasser tildeels paa Grund af deres særegne Indretning, idet Sygehjælpen udelukkende bestaaer i fri Lægehjælp og Medicin, og da der saaledes ikke er nogen særlig Opfordring for dem til at kontrolere Sygdommenes Varighed, ikke have kunnet oplyse Sygelighedens Omfang i Aaret 1867. Naar der af det ovennævnte samlede Antal af 335 Sygekasser desuden fradrages 16 Kasser, der ere oprettede i Løbet af Aaret 1867 og saaledes ikke have virket et heelt Aar, bliver der tilbage et Antal af 244 Kasser, hvorfra der foreligge brugbare summariske Oplysninger om Medlemsantallet og om Sygeligheden samt om Kassernes økonomiske Forhold i Aaret 1867, men selv af disse 244 Kasser har kun lidt over Halvdelen (134) seet sig istand eller været villig til at meddele en Redegjørelse af Medlemmernes Aldersforhold, et

Punkt som man i Sygeforeningernes egen Interesse troer at burde lægge særdeles Vægt paa*).

Af den efterfølgende Oversigt over Sygeforeningernes Antal i Kongerigets enkelte Overøvrighedsdistrikter fremgaaer, hvor høist ulige disse Kasser ere fordeelte mellem Landets forskjellige Egne, idet der, bortset fra Hovedstaden, findes 1 Sygekasse paa hvert 3000 Mennesker i Sorø og Præstø Amter, medens der i Hjørring, Ribe og Viborg Amter først kommer 1 Sygekasse henholdsvis paa høist 31500, 31700 og 39800 Mennesker af den beregnede Folkemængde i disse Amter ved Udgangen af Aaret 1867.

	Foreninger, der have indsendt brugbare mangelfulde Oplysninger.				Antal af Foreninger, oprettede i 1867.		Foreninger, der ikke have indsendt Beretning.		Ialt.	1 Sygekasse paa Mennesker.
	Kbst.	Land.	Kbst.	Land.	Kbst.	Land.	Kbst.	Land.		
Kjøbenhavn	44	"	10	"	"	"	10	"	64	2600
Kjøbenhavns Amt	4	14	"	"	"	2	5	3	28	3300
Frederiksborg —	9	8	3	1	"	"	"	"	21	4100
Holbæk —	5	4	"	"	"	1	"	"	10	9100
Sorø —	8	8	"	6	"	5	2	"	29	3000
Præstø —	8	20	"	2	"	4	"	"	34	2900
Bornholm —	4	"	1	"	"	"	"	"	5	6400
Maribo —	9	9	2	2	"	"	5	"	27	3400
Odense —	13	5	3	"	"	2	6	"	29	4400
Svendborg —	10	3	"	"	1	"	2	"	16	7100
Hjørring —	3	"	"	"	"	"	"	"	3	31500
Thisted —	4	"	"	"	"	"	"	"	4	15300
Aalborg —	9	"	"	"	"	"	1	"	10	8600
Viborg —	2	"	"	"	"	"	"	"	2	39800
Randers —	16	2	"	"	"	"	1	"	19	4900
Aarhus —	9	5	2	3	"	"	"	"	19	6500
Veile —	3	1	"	1	"	1	2	1	9	11200
Ringkjøbing —	3	"	"	"	"	"	1	"	4	18800
Ribe —	1	1	"	"	"	"	"	"	2	31700
	164	80	21	15	1	15	35	4	335	5300
	244		36		16		39			

*) Dette i alle Henseender utilfredsstillende Resultat synes at maatte gjøre det høist ønskeligt, at det af den i Aaret 1866 angaaende Fremme af Foreninger til indbyrdes Understøttelse i Tilfælde af Sygdom, Alderdom og Dødsfald nedsatte Commissions Majoritet stillede Forslag blev gennemført,

Det samlede Medlemsantal i de ovenfor omtalte Sygekasser vil ved Udgangen af Aaret 1867 vistnok have beløbet sig til omtrent 30800, idet nemlig:

a)	de 244 Kasser med brugbare Oplysninger	havde	22810 Medl.
b)	- 36 — — mangelfulde — —		4036 —
c)	- 16 — oprettede i 1867 — —		956 —
d)	- 39 — uden Oplysninger, kalkuleret — c.		3000 —

Ialt . . . 30802 Medl.

Dette Tal angiver dog ingenlunde det hele Antal af Personer, der ved Sammenslutning med Andre søge at sikre sig Understøttelse af en eller anden Art i paakommende Sygdomstilfælde.

Ligesom man nemlig paa den ene Side har Grund til at formode, at der rundt omkring i Landet findes enkelte Foreninger, hvis Tilværelse ikke er bleven bekjendt udenfor den nærmeste Kreds, og at der saaledes navnlig i Hovedstaden findes et ikke ubetydeligt større Antal saadanne Foreninger end det ovenfor i Tabellen angivne, maa det paa den anden Side ikke oversees, at „de danske Vaabenbrødres Selskab”, blandt hvis forskjellige Formaal ogsaa Understøttelse af Medlemmerne i Tilfælde af Sygdom indtager en ikke uvæsentlig Plads, og som i sine over hele Landet spredte Afdelinger ved Udgangen af Aaret 1867 talte ialt 11258 Medlemmer, ikke er medtaget i ovenstaaende Oversigt over Sygekassernes Antal i Landets forskjellige Overøvrighedsdistrikter. Man tager saaledes neppe feil ved at ansætte Antallet af dem, der i Danmark have sikret sig idetmindste nogen Understøttelse i Sygdomstilfælde til omtrent 43000 eller 1 paa hvert 41 Mennesker af den samlede Folkemængde ved Udgangen af Aaret 1867 (medens i England omtrent hvert fjerde Menneske er Medlem af en eller anden Forening).

hvorefter der skulde stilles Sygekasserne visse Begunstigelser i Udsigt mod at de paatage sig visse i og for sig ikke betydelige Forpligtelser, blandt Andet ogsaa med Hensyn til Indsendelsen af Oplysninger angaaende Kassens Virksomhed.

De 244 Foreninger, der have indsendt brugbare summariske Oplysninger om Medlemsantallet og Sygeligheden i Aaret 1867, havde ved Udgangen af dette Aar foruden Æresmedlemmer, som allerede bemærket, 22810 Medlemmer, hvilket er 473 Medlemmer eller 2,12 pCt. mere end ved Aarets Begyndelse, da Medlemsantallet beløb sig til 22337.

Af det nævnte Antal havde:

	ved Aarets		
	Begyndelse.	Slutning.	
44 Foreninger i Kjöbenhavn	5673	5802	Medlemmer.
120 — - Kjöbstæderne	9131	9237	—
80 — - Landdistrikterne	7533	7771	—

Tilvæksten af Medlemsantallet udgjorde saaledes i 1867 for Foreningerne i Kjöbenhavn 2,27 pCt., for Foreningerne i Kjöbstæderne 1,16 pCt. og for Foreningerne i Landdistrikterne 3,16 pCt., medens Forøgelsen i 1866 udgjorde henholdsvis 3,16; 2,20 og 0,96 pCt.

Medens samtlige Foreningers Gjennemsnitsstørrelse har været omtrent eens i 1867 og 1866 (den var henholdsvis 92 og 91 Medlemmer i hver Forening i Gjennemsnit) har der i de ovennævnte Grupper viist sig en noget større Forskjel i denne Henseende, idet nemlig det gjennemsnitlige Medlemsantal for en Sygeforening var:

	1867.	1866.
i Kjöbenhavn	130	136
- Kjöbstæderne	77	72
- Landdistrikterne	96	103.

Indenfor disse Grupper af Foreninger finder man imidlertid i 1867 ligesom i 1866 Foreninger af høist forskjelligt Medlemsantal. Af Foreningerne i Kjöbenhavn havde saaledes ved Udgangen af Aaret 1867 den almindelige Syge- og Alderdoms-understøttelsesforening af 1853, Huustömrerforeningen, Muursvendelaugget og de forenede Snedkeres Forening henholdsvis 759, 618, 610 og 568 Medlemmer, medens Parykmagerlaugget samt Linnedvæversvendenes og Knapmagersvendenes Syge- og Begravelsesforeninger kun talte henholdsvis 6, 6 og 5 Med-

lemmer, hvorhos endnu 6 andre Foreninger havde under 20 Medlemmer hver.

Af Foreningerne i Kjøbstæderne bestode Haandværker-sygekassen i Odense og Sygehjælpsforeningen i Veile af henholdsvis 547 og 338 Medlemmer, medens Rebslagersvendenes Forening i Aarhus kun havde 4, Bødkersvendene i Aalborg 5, Væversvendene i Maribo og Rebslagerne i Randers 7, Svendsygekassen i Mariager 8, Skrædersvendene i Roeskilde og Bødkerne i Randers 9 og Murerne i Holbæk 10, hvorhos 10 andre Foreninger havde under 20 Medlemmer hver.

Af Foreningerne i Landdistrikternn talte Hörsholms Distrikts og Omegns forenede Syge- og Begravelsesselskab 1643, Sölleröd Sogns Syge- og Begravelsesforening 359 og Errindlev-Taagerup Sognes Arbejder-, Syge- og Alderdomsforsørgelseskasse 258 Medlemmer, hvorimod Kjöng Sogns Haandværkeres Sygeforening kun havde 8 Medlemmer og 9 andre Foreninger havde hver under 20 Medlemmer.

I de heromhandlede 244 Foreninger tagne under Eet var det gennemsnitlige Medlemsantal i Aaret 1867 ialt 22574, nemlig 17795 Mænd og 4779 Kvinder eller henholdsvis 78,83 og 21,17 pCt., hvilket kun er lidet afvigende fra Forholdet i 1866, da Mændene udgjorde 79,63 og Kvinderne 20,37 pCt. af det gennemsnitlige Medlemsantal i samtlige Foreninger under Eet. — I de 44 kjøbenhavnske Foreninger var af det hele Medlemsantal i Aaret 1867 (5738) kun 8 Kvinder, medens der i Beretningen for Aaret 1866 kunde opføres 145 Kvinder imod 5411 Mænd, — hvorved det maa bemærkes, at Sygekassen for Skomagermestere og Familier i Kjöbenhavn trods gjentagen Anmodning ikke har troet at burde meddele de sædvanlige Oplysninger om Virksomheden i 1867. Gennemsnitstillene have imidlertid kun en ringe Betydning paa Grund af enkelte Kassers heelt ubetydelige Antal af Medlemmer og andres store Antal af dem.

Af det gennemsnitlige Medlemsantal i Kjöbstadforeningerne (9184) vare 7395 Mænd og 1789 Kvinder og af Medlemsantallet

i Landforeningerne (7652) vare 4670 Mænd og 2982 Kvinder. Af hvert 100 Medlemmer var saaledes i 1867 i Kjöbstæderne 19,48, men paa Landet derimod 38,97 Kvinder — i 1866 henholdsviis 21,18 og 37,82 pCt.

Af samtlige Medlemmer have i Aaret 1867 ialt 5711 eller 25,3 pCt. været syge, nemlig af Mændene 4687 eller 26,3 pCt. og af Kvinderne 1024 eller 21,4 pCt. Sygeprocenten var saaledes i 1867 lidt høiere end i 1866, idet den for dette Aar kun udgjorde 24,0 pCt. for begge Kjøn under Eet og særskilt for Mænd 25,1 pCt, og for Kvinder 19,7 pCt.

Det samlede Antal af Sygedage beløb sig i Aaret 1867 til ialt 123260 Dage, heraf 99936 for Mænd og 23324 for Kvinder eller i Gjennemsnit for hver syg Mand 21,3 og for hver syg Kvinde 22,8 Dage, hvilket i Modsætning til hvad vi ovenfor saae med Hensyn til Sygeprocenten, er lidt gunstigere end i 1866, i hvilket Aar der i Gjennemsnit paa hver Syg kom 22,7 Sygedage, nemlig paa hver syg Mand 22,0 og paa hver syg Kvinde 26,3 Sygedage.

Undersøgelsen af Sygelighedsforholdene i 1866 viste, at af Kvinderne i vore Foreninger vel et förholdsviis mindre Antal end af Mændene bliver hjemsøgt af Sygdomme, men at disse hos Kvinderne vare noget længere end hos Mændene, et Resultat, som fuldstændig strider mod de andetsteds gjorte Erfaringer, og som man saaledes maatte være tilbøielig til at see paa med en vis Mistillid, saalænge man kun havde Oplysninger for et enkelt Aar at støtte sig til. Det er derfor ikke uden Interesse, at Oplysningerne for 1867 give det samme Resultat, hvorvel Forskjellighederne i de enkelte Kjønns Sygelighedsforhold ikke ere fuldt saa fremtrædende som i 1866.

I Forhold til hele Medlemsantallet var Sygeligheden i Aaret 1867 næsten nøiagtig af samme Omfang som i 1866, idet der nemlig i disse to Aar paa hvert Medlem i Gjennemsnit kom henholdsviis 5,46 og 5,45 Sygedage, men denne Overeensstemmelse finder kun Sted, naar man betragter begge Kjøn under Eet. For hvert Kjøn for sig finder man derimod ikke ube-

tydelige Forskjelligheder i denne Henseende; medens nemlig i 1866 det gjennemsnitlige Antal Sygedage for hvert Medlem udgjorde for Mænd 5,53 og for Kvinder 5,17 Dage, var Forholdet i 1867 for Mænd 5,62 og for Kvinder 4,88 Sygedage i Gjennemsnit for hvert Medlem, for Mændene altsaa noget ugunstigere, men for Kvinderne ikke lidet bedre end i 1866. Det maa imidlertid ikke oversees, at disse Resultater ere grundede paa Oplysninger fra et forskjelligt Antal af Foreninger, 216 i 1866 og 244 i 1867, hvortil endydeligere kommer, at man for 1867 savner Oplysninger fra et ikke ubetydeligt Antal af de 216 Foreninger, der havde indsendt Beretning om Virksomheden i Aaret 1866.

I de forskjellige Grupper af Sygeforeninger fandtes følgende Sygelighedsforhold i Aaret 1867:

	Antal af Syge.			Sygedage.		
	Mænd	Kvinder.	Begge Kjøn.	Mænd.	Kvinder.	Begge Kjøn.
Kjøbenhavn			1731.			37445.
Kjøbstæderne	1815.	320.	2135.	38859.	7593.	46452.
Landdistrikterne	1143.	702.	1845.	23700.	15663.	39363.

Af hvert 100 Medlemmer have saaledes erholdt Sygehjælp i 1867:

	Mænd.	Kvinder.	Begge Kjøn
Kjøbenhavn			30,2
Kjøbstæderne	24,5	17,9	23,2
Landdistrikterne	24,5	23,5	24,1.

Det gjennemsnitlige Antal af Sygedage for hver Syg var:

	Mænd.	Kvinder.	Begge Kjøn.
Kjøbenhavn			21,6 Dage
Kjøbstæderne	21,4	23,7	21,8
Landdistrikterne	20,7	22,3	21,3

I det foregaaende Aar 1866 havde Sygelighedsforholdene stillet sig paa følgende Maade:

Af hvert 100 Medlemmer havde erholdt Sygehjælp i 1866

	Mænd.	Kvinder.	Begge Kjøn.
Kjøbenhavn	29,7	18,6	29,4
Kjøbstæderne	23,0	16,9	21,7
Landdistrikterne	22,2	22,4	22,3

Det gjennemsnitlige Antal Sygedage for hver Syg var samtidig:

	Mænd.	Kvinder.	Begge Kjøn.
Kjöbenhavn	22,1 Dage	29,3 Dage	22,2 Dage
Kjöbstæderne	20,9 —	24,4 —	21,5 —
Landdistrikterne . .	24,0 —	27,4 —	25,3 —

Medens der saaledes i det Hele taget er en mærkelig Overensstemmelse imellem Resultaterne i disse to Aar ogsaa for de heromhandlede mindre Grupper Vedkommende ligesom for samtlige Foreninger under Eet, vil det dog paa den anden Side heller ikke undgaae Opmærksomheden, at der i forskjellige Henseender viser sig ikke uvæsentlige Uoverensstemmelser. Det vil saaledes sees, at Sygeprocenten i begge Aar for begge Kjøn under Eet (som særskilt for hvert Kjøn) har været størst i Kjöbenhavn og mindst i Kjöbstæderne, og at den derhos i begge Aar saavel i Kjöbenhavn som i Kjöbstæderne har været større for Mænd end for Kvinder, hvilket i 1867 ligeledes har været Tilfældet i Landforeningerne, der i 1866 havde et i denne Henseende fra det Almindelige afvigende Forhold. — Anderledes forholder det sig derimod med Hensyn til det gjennemsnitlige Antal Sygedage for hver Syg, idet vel i denne Henseende Kvinderne i alle 3 Grupper i begge Aar have et ugunstigere Forhold end Mændene, men paa den anden Side Gruppernes indbyrdes Rækkefølge har været heelt forskjellig i disse to Aar. Medens nemlig Foreningerne i Landdistrikterne i 1866 havde de ugunstigste Forhold i denne Henseende saavel for begge Kjøn under Eet, som særskilt for Mænd og tillige for Kvinder, naar man seer bort fra Foreningerne i Kjöbenhavn, hvorfra der kun foreligger et saare ringe Antal lagttagelser om Sygeligheden blandt Kvinder, have de i 1867 havt de gunstigste Forhold; og i Modsætning hertil vare Foreningerne i Kjöbstæderne i 1866 stillede i det gunstigste, men i 1867 i det ugunstigste Forhold med Hensyn til det gjennemsnitlige Antal af Sygedage for hver Syg saavel af begge Kjøn under Eet, som særskilt blandt Mænd og blandt Kvinder, naar intet Hen-

syn tages til Gjennemsnitsantallet af Sygedage for syge Kvinder i Kjöbenhavn.

Det vil saaledes først ved flere Aars fortsatte Undersøgelser kunne vise sig, hvorvidt Indflydelsen af de mindre gunstige hygieiniske Forhold i Kjöbenhavn og Kjöbstæderne med Hensyn til Sygdommens Varighed virkelig, saaledes som man maatte antage efter Resultaterne for 1866, blive opveiede af de Hindringer for Sygdommens hurtige Helbredelse, der ere begrundede i den større Vanskelighed ved paa Landet at skaffe betimelig Lægehjælp, og af det med Forholdene paa Landet følgende mindre skarpe og kyndige Tilsyn fra Foreningernes Side med Sygdommens virkelige Ophör.

Sammenholdt med Medlemmernes Antal, udgjorde Sygedagene i Gjennemsnit for hvert Medlem

	1867.			1866.		
	Mænd.	Kvinder.	Begge Kjøn.	Mænd.	Kvinder.	Begge Kjøn.
Kjöbenhavn . . .	6,52	8,50	6,53	6,56	5,46	6,53
Kjöbstæderne . .	5,25	4,24	5,06	4,81	4,13	4,67
Landdistrikterne.	5,07	5,25	5,14	5,33	6,14	5,64.

Foreningerne i Kjöbstæderne have saaledes med Hensyn til det gjennemsnitlige Antal af Sygedage paa hvert Medlem i begge Aar havt de gunstigste, Foreningerne i Kjöbenhavn derimod de ugunstigste Forhold, hvorved det dog vil bemærkes, at Forskjellen imellem disse to Grupper og endnu mere Forskjellen imellem Kjöbstadforeningernes og Landforeningernes Sygelighed har været betydelig mindre i 1867 end i 1866, som Følge af, at Sygeligheden i 1867 i Kjöbstadforeningerne har været ikke lidet større, i Landforeningerne derimod ikke lidet mindre end i 1866, medens den i de kjöbenhavnske Foreninger har havt samme Omfang i begge disse Aar. Betragter man dernæst hvert Kjøn for sig, vil det sees, at med Hensyn til Mændene det største gjennemsnitlige Antal af Sygedage paa hvert Medlem i begge Aar fandtes i de kjöbenhavnske Foreninger, medens de gunstigste Forhold i denne Henseende i 1866 fandtes i Kjöbstadforeningerne, i 1867 derimod i Landforeningerne.

Ved Sammenligningen af Kvindernes gennemsnitlige Sygedageantal vil det være rigtigst at see bort fra de kjøbenhavnske Foreninger, da Antallet af Kvinder for deres Vedkommende er saa lille, at de derpaa grundede Resultater ikke kunne have nogensomhelst Betydning, og alene at sammenholde Kjøbstadforeningerne og Landforeningerne med hinanden. Det vil da sees, at de förstnævnte i begge Aar have været ikke lidet gunstigere stillede i denne Henseende end de sidstnævnte, uagtet Gjennemsnitsantallet i disse er aftaget, medens det i hine er voxet i 1867 i Sammenligning med 1866.

I de enkelte Foreninger har Sygeligheden i 1867 ligesom i 1866 været meget forskjellig. Et gennemsnitligt Antal af over 10 Sygedage for hvert Medlem havde saaledes i 1867 følgende 9 Foreninger, nemlig: Possementmagerne (15,8 Dage) og Gasværksarbejderne (14,0) i Kjøbenhavn; Helsingörs borgerlige Artillerikorps (17,4), Tömrerforeningen i Randers (14,4), Gabrielsværks Maskinfabriksarbejderne i Nörresundby (10,4) og Rönne Sygekæsse (10,2), Stavreby Skoledistrikts Sygeforening i Præstø Amt (10,8), Birkeröd Syge- og Begravelsesselskab i Frederiksborg Amt (10,5) og Systofte Sogns Sygeforening i Maribo Amt (10,1).

Födelsaar.	Alder i 1867.	26 Foreninger i Kjøbenhavn.			62 Foreninger i Kjøbstæderne.					
		Mænd.			Mænd.			Kvinder.		
		Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Syge	Syge- dage	Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Syge.	Syge- dage	Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Syge.	Syge- dage.
Efter 1847	under 20 Aar	10,5	2	14	58,5	10	169	30,5	2	20
1847	20 —	50,0	11	135	53,5	13	231	1,5	"	"
1846	21 —	61,5	16	139	65,0	27	477	2,5	1	84
1845	22 —	40,5	15	309	62,0	25	433	3,5	"	"
1844	23 —	68,0	16	329	78,5	16	100	3,5	"	"
1843	24 —	68,0	18	249	52,5	12	201	4,5	"	"
1842	25 —	53,5	17	245	74,5	16	240	7,5	3	20

90 Foreninger (deraf 20 i Kjöbenhavn, 43 i Kjöbstæderne og 27 i Landdistrikterne) havde mellem 10 og 5 Sygedage i Gjennemsnit for hvert Medlem, og 137 Foreninger (deraf 20 i Kjöbenhavn, 68 i Kjöbstæderne og 49 i Landdistrikterne) imellem 5 og 1 Sygedag pr. Medlem.

I 4 Foreninger udgjorde Antallet af Sygedage ikke en heel Dag i Gjennemsnit for hvert Medlem og i 4 Foreninger endelig er der slet ikke indtruffet noget Sygdomstilfælde i 1867, nemlig Linnedvæversvendenes Forening i Kjöbenhavn, Helsingör Bager-svendens og Maribo Væversvendens Forening samt Arbejderforeningen i Hjörning, men herved maa dog bemærkes, at de tre førstnævnte Foreninger kun have under 10 Medlemmer, og at den sidstnævnte først fra den 1ste Januar 1867 har begyndt at virke som Sygekasse.

Som allerede ovenfor bemærket, er det kun et Mindretal af Foreninger (134), hvorfra der for 1867 foreligge nöiagtige Oplysninger om Alderen saavel for Medlemmerne i Almindelighed som særlig for de syge Medlemmer. Disse Oplysninger findes sammenstillede i efterstaaende Oversigt.

46 Foreninger i Landdistrikterne.						Tilsammen 134 Foreninger.					
Mænd.			Kvinder.			Mænd.			Kvinder.		
Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Antal af		Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Antal af		Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Antal af		Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Antal af	
	Syge.	Syge- dage.		Syge.	Syge- dage.		Syge.	Syge- dage.		Syge.	Syge- dage.
36,0	6	48	17,0	4	97	105,0	18	231	47,5	6	117
10,5	1	14	7,5	3	65	114,0	25	380	9,0	3	65
14,0	5	124	9,5	4	62	140,5	48	740	12,0	5	146
23,5	7	87	14,0	1	6	126,0	47	829	17,5	1	6
22,0	6	85	9,5	4	78	168,5	38	514	13,0	4	78
15,5	2	63	17,0	5	93	136,0	32	513	21,5	5	93
21,5	6	86	22,0	8	213	149,5	39	571	29,5	1	253

Fødselsaar.	Alder i 1867.	26 Foreninger i Kjøbenhavn.			62 Foreninger i Kjøbstæderne.					
		Mænd.			Mænd.			Kvinder.		
		Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Syge.	Antal af Syge- dage.	Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Syge.	Antal af Syge- dage.	Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Syge.	Antal af Syge- dage.
1841	26 Aar	68,0	16	333	77,0	12	154	11,5	3	36
1840	27 —	64,5	21	763	86,5	18	223	11,5	1	6
1839	28 —	93,0	18	306	83,0	20	297	10,0	"	"
1838	29 —	112,5	17	338	83,5	22	359	16,0	2	56
1837	30 —	71,0	25	699	96,5	22	211	18,0	2	31
1836	31 —	93,0	18	378	98,0	21	345	14,5	3	101
1835	32 —	81,5	30	643	109,5	28	335	11,5	2	28
1834	33 —	96,0	24	380	102,0	24	323	19,5	"	"
1833	34 —	106,0	34	712	106,5	18	241	21,0	4	135
1832	35 —	114,5	29	637	100,0	26	463	25,5	6	85
1831	36 —	122,0	44	912	85,5	20	265	27,0	3	88
1830	37 —	98,0	21	359	122,5	29	461	20,0	2	56
1829	38 —	94,5	39	833	102,0	18	385	18,5	3	63
1828	39 —	151,0	35	690	131,5	26	429	29,5	9	313
1827	40 —	82,5	28	539	97,5	16	724	25,5	4	159
1826	41 —	111,0	32	1243	110,0	19	508	30,5	2	103
1825	42 —	73,5	26	578	100,5	23	593	23,0	6	74
1824	43 —	89,0	15	384	111,5	22	508	16,5	4	76
1823	44 —	77,0	19	364	103,0	20	508	24,0	3	109
1822	45 —	90,5	18	235	105,0	21	772	26,0	5	189
1821	46 —	71,0	24	392	83,5	20	640	15,5	5	96
1820	47 —	57,0	14	198	105,0	21	479	35,5	7	238
1819	48 —	61,0	18	247	78,5	18	310	26,5	3	21
1818	49 —	62,0	18	806	91,0	22	766	26,5	2	30
1817	50 —	48,0	18	520	83,5	21	740	27,0	8	190
1816	51 —	53,5	22	612	85,5	15	276	23,5	4	130
1815	52 —	47,5	19	483	71,5	12	125	24,5	4	72
1814	53 —	30,0	10	355	68,5	19	483	15,5	2	39
1813	54 —	24,5	5	229	56,0	12	1038	17,5	8	216
1812	55 —	28,5	5	157	57,5	17	520	22,0	2	74
1811	56 —	31,5	14	495	41,0	11	227	10,5	"	"
1810	57 —	22,5	12	450	62,0	11	294	21,0	3	29
1809	58 —	25,0	7	177	33,5	10	493	10,0	1	14
1808	59 —	16,5	7	179	31,0	13	930	13,5	1	28
1807	60 —	9,5	6	90	32,5	3	96	11,0	2	56

46 Foreninger i Landdistrikterne.						Tilsammen 134 Foreninger.					
Mænd.			Kvinder.			Mænd.			Kvinder.		
Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Antal af		Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Antal af		Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Antal af		Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Antal af	
	Syge.	Syge- dage.		Syge.	Syge- dage.		Syge.	Syge- dage.		Syge.	Syge- dage.
41,5	7	219	26,0	4	64	186,5	35	706	37,5	7	100
35,5	9	91	28,0	3	62	186,5	48	1077	39,5	4	68
43,5	5	55	31,5	6	190	219,5	43	658	41,5	6	190
54,0	17	204	42,5	12	228	250,0	56	901	58,5	14	284
66,5	14	229	43,0	8	187	234,0	61	1139	61,0	10	218
73,5	12	488	45,0	12	264	264,5	51	1211	59,5	15	365
79,0	21	311	55,5	15	266	270,0	79	1289	67,0	17	294
101,5	19	299	56,0	9	152	299,5	67	1002	75,5	9	152
75,0	17	300	55,0	9	176	287,5	69	1253	76,0	13	311
75,5	19	348	57,5	16	437	290,0	74	1448	83,0	22	522
85,5	18	377	66,0	7	105	293,0	82	1554	93,0	10	193
80,5	14	210	56,5	10	278	301,0	64	1030	76,5	12	334
71,5	12	219	56,0	14	341	268,0	69	1437	74,5	17	404
80,5	17	369	55,0	13	443	363,0	78	1488	84,5	22	756
95,0	17	372	80,0	18	427	275,0	61	1635	105,5	22	586
94,5	20	362	50,5	12	209	315,5	71	2113	81,0	14	312
94,0	26	688	71,0	17	363	268,0	75	1859	94,0	23	437
132,0	27	457	59,0	18	431	332,5	64	1349	75,5	22	507
120,0	27	588	66,5	18	355	300,0	66	1460	90,5	21	464
105,0	22	491	72,0	19	518	300,5	61	1498	98,0	24	707
111,5	29	815	58,5	17	385	266,0	73	1847	74,0	22	481
78,5	21	588	74,5	16	588	240,5	56	1265	110,0	23	826
89,5	26	587	54,5	9	192	229,0	62	1144	81,0	12	213
88,5	26	772	49,0	16	521	241,5	66	2344	75,5	18	551
76,0	29	971	66,5	17	384	207,5	68	2231	93,5	25	574
73,5	21	638	55,0	13	314	212,5	58	1526	78,5	17	444
91,0	29	510	55,5	12	318	210,0	60	1118	80,0	16	390
69,0	18	399	53,0	11	215	167,5	47	1237	68,5	13	254
57,5	19	402	45,5	11	191	138,0	36	1669	63,0	19	407
60,5	15	209	38,5	10	236	146,5	37	886	60,5	12	310
60,0	14	352	40,0	7	152	135,5	39	1074	50,5	7	152
53,5	23	563	27,0	9	148	138,0	46	1307	48,0	12	177
52,0	13	268	21,0	7	116	112,5	30	938	31,0	8	130
35,0	10	247	24,0	5	156	82,5	30	1356	37,5	6	184
39,0	10	201	15,0	3	34	81,0	19	387	26,0	5	90

Fødselsaar.	Alder i 1867.	26 Foreninger i Kjöbenhavn.			62 Foreninger i Kjöbstæderne.					
		Mænd.			Mænd.			Kvinder.		
		Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Syge.	Syge- dage.	Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Syge.	Syge- dage.	Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Syge.	Syge- dage.
1806	61 Aar	18,0	10	459	24,5	6	318	13,0	2	62
1805	62 —	16,0	5	178	29,0	5	139	8,0	3	68
1804	63 —	6,5	4	155	20,0	8	403	12,0	2	32
1803	64 —	13,0	7	180	12,0	3	82	3,0	1	10
1802	65 —	9,5	5	261	15,0	4	113	7,0	2	49
1801	66 —	18,0	9	292	12,0	2	210	5,5	1	35
1800	67 —	10,0	1	49	15,5	8	408	3,5	1	56
1799	68 —	10,5	2	24	11,5	3	104	8,0	"	"
1798	69 —	7,0	5	242	9,0	2	24	3,5	1	28
1797	70 —	7,0	3	147	7,5	2	165	2,0	"	"
För 1797	Over 70 —	14,5	14	445	53,0	18	1154	16,5	3	71
Ubekjendt	Ubekjendt	71,5	31	676	16,5	6	137	1,0	1	14
Tilsammen . . .		3033,5	899	21244	3664,0	836	20629	836,0	139	3490

Tallene for de enkelte Aldersaar ere, som det sees, saa smaa, at det ikke kan gaae an deraf at ville udlede Resultater, der i nogensomhelst Henseende skulde kunne gjøre Krav paa Paalidelighed og Brugbarhed. Men derfor er den ovenstaaende Sammenstilling ingenlunde værdiløs, da den paa den ene Side bidrager til at gjøre det muligt, at der i en nærmere eller fjernere Fremtid, alt eftersom de paagjældende Oplysninger meddeles af Foreningerne i større eller mindre Udstrækning, kan anstilles Undersøgelser om Sygelighedens forskjellige Omfang i de enkelte Aldersaar, ligesom den paa den anden Side danner det nødvendige Grundlag for de efterstaaende Oversigter over Sygeligheden i større Aldersafsnit, navnlig i 10aarige Aldersklasser. Selv i de 5aarige Aldersklasser ere Tallene endnu saa smaa, navnlig for Kvindekjönnets Vedkommende, at de tilfældige Omstændigheders forstyrrende Indflydelse ikke kan undgaaes. Efterstaaende Oversigt over det gennemsnitlige Antal af Syge-

46 Foreninger i Landdistrikterne.						Tilsammen 134 Foreninger.					
Mænd.			Kvinder.			Mænd.			Kvinder.		
Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Syge- dage.	Antal af Syge- dage.	Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Syge- dage.	Antal af Syge- dage.	Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Syge- dage.	Antal af Syge- dage.	Gjennemsnits- antal af Med- lemmer.	Syge- dage.	Antal af Syge- dage.
32,0	17	464	20,5	10	121	74,5	35	1241	33,5	12	183
23,5	8	137	13,5	2	30	68,5	18	454	21,5	5	98
19,0	4	116	14,5	6	122	45,5	16	674	26,5	8	154
20,5	6	92	6,0	"	"	45,5	16	354	9,0	1	10
11,5	3	62	7,5	4	98	36,0	12	436	14,5	6	147
11,0	3	82	6,0	4	77	41,0	14	584	11,5	5	112
13,5	7	116	3,0	"	"	39,0	16	573	6,5	1	56
11,0	3	136	6,0	1	21	33,0	8	264	14,0	1	21
6,5	1	14	3,5	2	140	22,5	8	280	7,0	3	168
6,0	2	61	4,5	"	"	20,5	7	373	6,5	"	"
25,5	12	562	16,5	5	188	93,0	44	2161	33,0	8	259
20,0	1	18	7,0	"	"	108,0	38	831	8,0	1	14
2982,0	743	16566	1955,0	466	10857	9679,5	2478	58439	2791,0	605	14347

dage for hvert Medlem (særskilt for Mænd og for Kvinder) i 5aarige Aldersklasser viser saaledes for begge Aarene 1867 og 1866 hos Mændene en langt større Regelmæssighed i Sygelighedens Udvikling fra den ene Aldersklasse til den anden end hos Kvinderne, men det sees tillige, at det gjennemsnitlige Medlemsantal i samtlige Aldersklasser har været omtrent 3 Gange saa stort i Rubrikkerne for Mændene som i Rubrikkerne for Kvinderne.

	1867 i 134 Foreninger.				1866 i 130 Foreninger.			
	Gjennemsnitlig Medlemsantal.		Sygedage for hvert Medlem.		Gjennemsnitlig Medlemsantal.		Sygedage for hvert Medlem.	
	Mænd.	Kvinder.	Mænd.	Kvinder.	Mænd.	Kvinder.	Mænd.	Kvinder.
20 Aar og derunder	219,0	56,5	2,79	3,22	232,5	60,0	4,88	6,25
Mellem 21 og 25 Aar	720,5	93,5	4,40	5,95	764,0	88,5	3,92	3,71
— 26 - 30 —	1076,5	238,0	4,16	3,61	1083,0	221,0	3,80	5,10
— 31 - 35 —	1411,5	361,0	4,39	4,55	1315,0	307,0	4,36	4,01
— 36 - 40 —	1500,0	434,0	4,76	5,24	1454,0	357,5	4,06	3,87
— 41 - 45 —	1516,5	439,0	5,46	5,58	1411,0	392,5	5,34	5,51
— 46 - 50 —	1184,5	434,0	7,46	6,09	1130,0	392,5	6,27	5,41
— 51 - 55 —	874,5	350,5	7,36	5,15	770,0	293,0	6,18	8,28
— 56 - 60 —	549,5	193,0	9,21	3,80	504,0	179,0	7,57	4,05
— 61 - 65 —	270,0	105,0	11,70	5,64	255,0	85,0	10,96	9,80
— 66 - 70 —	156,0	45,5	13,29	7,85	152,0	39,5	10,92	11,54
Over 70 Aar	93,0	33,0	23,24	7,85	83,5	23,5	12,24	16,64
Ubekjendt	108,0	8,0	7,69	1,75	97,5	27,0	12,06	4,52
	9679,5	2791,0	6,04	5,14	9251,5	2466,5	5,37	5,55

Naar man derimod lægger 10aarige Aldersklasser til Grund for Undersøgelsen, som saaledes i hver Klasse imellem 20 og 70 Aar vil kunne støtte sig til et temmelig stort Antal af Tilfælde, vil man finde en iøjefaldende Regelmæssighed i Sygelighedens Udvikling fra den ene Aldersklasse til den anden. Sygelighedsforholdene stillede sig nemlig paa følgende Maade i Aarene 1867 og 1866 i samtlige Foreninger, tagne under Eet:

	Af 100 Medlemmer have været syge.				Gjennemsnitl. Antal af Sygedage for hver Syg.				Gjennemsnitl. Antal af Sygedage for hvert Medlem.			
	Mænd.		Kvinder.		Mænd.		Kvinder.		Mænd.		Kvinder.	
	1867.	1866.	1867.	1866.	1867.	1866.	1867.	1866.	1867.	1866.	1867.	1866.
20 A. og derund.	19,63	28,82	15,93	30,00	14,21	16,75	20,22	20,83	2,79	4,83	3,22	6,25
Mell. 21 og 30 A.	24,37	23,01	20,21	18,09	17,11	16,74	21,13	25,96	4,26	3,85	4,27	4,70
— 31 - 40 -	23,84	20,77	20,00	17,91	19,23	20,23	24,64	21,97	4,58	4,20	4,93	3,94
— 41 - 50 -	24,51	24,05	23,37	20,76	25,85	23,94	24,86	26,29	6,33	5,76	5,81	5,46
— 51 - 60 -	28,23	24,65	21,16	19,89	28,60	27,29	22,07	33,54	8,07	6,73	4,67	6,67
— 61 - 70 -	34,74	28,99	27,91	28,11	35,36	37,75	22,60	36,83	12,28	10,94	6,31	10,35
Over 70 Aar . .	47,31	25,15	24,24	34,04	49,11	48,67	32,37	48,88	23,24	12,24	7,85	16,64
Ubek. Alder . .	35,19	42,05	12,50	14,81	21,87	28,68	14,00	30,50	7,69	12,06	1,75	4,52
Ialt i Gjennemsnit	25,60	23,48	21,68	20,15	23,58	22,89	23,71	27,54	6,04	5,37	5,14	5,55

I de enkelte Grupper af Foreninger var Forholdet med Hensyn til Sygeligheden i de enkelte Aldersklasser følgende:

Af 100 Medlemmer have været syge:

	Mænd.						Kvinder.					
	Kjøbenhavn.		Kjøbstæderne.		Landdistrikt.		Kjøbenhavn.		Kjøbstæderne.		Landdistrikt.	
	1867.	1866.	1867.	1866.	1867.	1866.	1867.	1866.	1867.	1866.	1867.	1866.
20 A. og derund.	21,49	28,95	20,54	32,91	15,05	15,79	"	13,33	6,25	44,07	28,57	17,39
Mell. 21 og 30 A.	25,55	25,68	25,03	22,22	23,11	18,56	"	10,53	13,56	16,76	22,63	19,84
— 31 - 40 -	29,07	24,22	21,42	18,48	20,31	19,08	"	13,56	16,94	11,65	21,12	21,60
— 41 - 50 -	27,30	27,19	21,31	23,13	25,57	22,54	"	25,40	17,93	14,81	25,56	23,78
— 51 - 60 -	36,64	30,29	22,74	21,27	29,10	25,33	"	23,08	15,98	10,65	23,50	25,23
— 61 - 70 -	44,16	32,92	27,56	24,52	34,95	32,35	"	27,27	19,85	20,87	34,12	35,71
Over 70 Aar . .	96,55	41,67	33,96	16,51	47,06	41,18	"	100,00	18,18	29,63	30,30	33,33
Ubekj. Alder .	43,36	25,00	36,36	50,33	5,00	25,00	"	10,00	100,00	25,00	"	11,11
Ialt i Gjennemsnit	29,64	26,39	22,82	22,14	24,92	22,04	"	18,62	16,63	15,12	23,84	23,26

Gjennemsnitligt Antal af Sygedage paa hver Syg.

20 A. og derund.	11,46	17,77	17,39	14,97	8,86	24,50	"	6,00	10,06	25,54	23,14	9,25
Mell. 21 og 30 A.	20,73	18,16	14,18	14,96	15,94	17,34	"	24,00	19,42	27,07	21,51	25,68
— 31 - 40 -	20,14	23,28	17,57	14,75	19,84	22,76	"	41,50	28,56	15,81	23,49	22,90
— 41 - 50 -	24,59	21,91	28,14	26,28	24,98	22,72	"	30,38	25,02	26,05	24,82	26,10
— 51 - 60 -	30,16	26,83	36,44	30,94	22,03	23,88	"	27,83	24,37	36,28	21,36	33,33
— 61 - 70 -	38,96	32,07	45,72	45,44	23,70	34,12	"	39,67	26,15	41,75	21,00	33,45
Over 70 Aar . .	31,79	65,00	64,11	41,67	46,83	46,00	"	11,00	23,67	74,25	37,60	27,67
Ubekj. Alder . .	21,81	55,33	22,83	26,39	18,00	27,80	"	7,00	14,00	54,00	"	7,00
Ialt i Gjennemsnit	23,63	22,75	24,68	22,65	22,30	23,49	"	29,30	25,11	28,85	23,30	26,89

Gjennemsnitligt Antal af Sygedage for hvert Medlem:

20 A. og derund.	2,46	5,14	3,57	4,93	1,33	3,87	"	0,80	0,63	11,52	6,61	1,61
Mell. 21 og 30 A.	5,30	4,62	3,91	3,32	3,68	3,22	"	2,53	2,63	4,54	4,87	5,10
— 31 - 40 -	5,85	5,64	3,76	2,73	4,03	4,34	"	5,63	4,84	1,84	4,96	4,95
— 41 - 50 -	6,71	5,96	5,99	6,08	6,39	5,12	"	7,71	4,49	3,86	6,34	6,21
— 51 - 60 -	11,05	8,13	8,28	6,58	6,41	6,05	"	6,42	3,99	3,86	5,02	8,41
— 61 - 70 -	17,20	10,56	12,60	11,14	8,28	11,04	"	10,82	5,19	8,71	7,16	11,95
Over 70 Aar . .	30,69	27,08	21,77	6,88	22,04	18,94	"	11,00	4,30	22,00	11,39	9,22
Ubekj. Alder . .	9,45	13,83	8,30	13,30	0,90	6,95	"	0,70	14,00	13,50	"	0,78
Ialt i Gjennemsnit	7,00	6,00	5,63	5,01	5,56	5,18	"	5,46	4,17	4,36	5,55	6,26

Det vil af det Foregaaende erindres, at i samtlige, i den foreliggende Beretning nærmest omhandlede 244 Sygeforeninger Sygeprocenten saavel for Mænd som for Kvinder har været lidt høiere i 1867 end i 1866 — henholdsvis 26,3 og 25,1 pCt. for Mænd og 21,4 og 19,7 pCt. for Kvinder, medens det gennemsnitlige Antal af Sygedage for hver Syg har været noget mindre i det førstnævnte end i det sidstnævnte Aar — henholdsvis 21,3 og 22,0 Dage for Mænd og 22,8 og 26,3 Dage for Kvinder, samt at det gennemsnitlige Antal af Sygedage for hvert Medlem i 1867 i Sammenligning med 1866 er voxet for Mændene fra 5,53 til 5,62 Dage, men aftaget for Kvinderne fra 5,17 til 4,88 Dage pr. Medlem. Det er da ikke uden Interesse og Betydning med Hensyn til Bedømmelsen af den Nöiagtighed og Paalidelighed, man kan tillægge de af Foreningerne meddeelte Oplysninger, at man seer de samme Forskjelligheder med Hensyn til Sygelighedsforholdene i disse to Aar gjentage sig ved det mindre Antal af Foreninger, der have indsendt detaillerede Oplysninger om Medlemmernes Aldersforhold, alene med den Undtagelse, at her det gennemsnitlige Antal af Sygedage for hver syg Mand har været større i 1867 end i 1866. I de enkelte Aldersklasser er vel Forholdet imellem de nævnte Aar i denne Henseende ikke saa konstant, men man kan dog ikke andet end blive overrasket ved f. Ex. med Hensyn til Sygeprocenten at see, at denne, med Undtagelse af Aldersklassen under 20 Aar og for Kvinder tillige i de to høieste Aldersklasser, gennemgaaende har været større i 1867 end i 1866. Med Hensyn til det gennemsnitlige Antal af Sygedage for hver Syg vil det derhos ikke undgaae Opmærksomheden, at dette, naar samtlige Foreninger tages under Eet, for Kvinderne saagodtsom i alle Aldersklasser har været mindre, for Mændene derimod snart mindre, snart større i 1867 end i 1866, hvorimod Forholdet med Hensyn til det gennemsnitlige Antal af Sygedage for hvert Medlem har været omvendt, idet dette for Mændene gennemgaaende i alle Aldersklasser over 20 Aar har været større i 1867 end i 1866, medens det for Kvinderne afvexlende var mindre eller større.

Afseet fra disse Forskjelligheder med Hensyn til Sygelighedsforholdene i 1867, sammenlignet med 1866, er der forøvrigt megen Overeensstemmelse imellem disse to Aars Resultater, navnlig med Hensyn til Mændenes Sygelighedsforhold. Sygeprocenten har saaledes i dem begge viist en dobbelt Bevægelse, først en nedadgaaende indtil imellem 31 og 40 Aar, men derefter stadig stigende indtil den høieste Alder, hvorimod det paa enhver Syg og ligeledes det paa ethvert Medlem i Gjennemsnit faldende Antal af Sygedage stiger uafbrudt fra den ene Aldersklasse til den anden (med en enkelt lidet betydende Undtagelse for den yngste Aldersklassens Vedkommende) og navnlig i de høiere Aldersklasser paa en meget fremtrædende Maade.

I de enkelte Grupper af Foreninger, hvor Iagttagelsernes Antal i de enkelte Aldersklasser er forholdsviis ringe, og hvor Resultaterne som Følge deraf nødvendigviis maae blive usikre, er vel den omtalte Stigen af Sygeprocenten i de høiere Aldersklasser umiskjendelig, men paa den anden Side findes dens mindste Størrelse ikke altid i Aldersklassen imellem 31 og 40 Aar, ligesom ogsaa Bevægelsen for denne Grændse er uregelmæssig, snart stigende, snart dalende.

Derimod finder man med Hensyn til det gjennemsnitlige Antal af Sygedage saavel for hver Syg som for hvert Medlem ogsaa i de enkelte Grupper, paa faa og paa Grund af de tilgrundliggende smaa Tal lidet betydende Undtagelser nær, en mærkelig regelmæssig Stigen fra den ene Aldersklasse til den anden.

I Kvindernes Sygelighedsforhold viser der sig derimod langt fra en saadan Regelmæssighed som med Hensyn til Mændenes, hvilket imidlertid ikke kan forundre, da Resultaterne for Kvindernes Vedkommende i det Hele taget, som allerede ovenfor bemærket, ere udledede af et forholdsviis ringe Antal Iagttagelser. Det turde imidlertid ikke være overflødigt at tilføie den Bemærkning med Hensyn til de i Sammenligning med de foregaaende Aldersklasser forholdsviis gunstige Sygelighedsforhold i Aldersklassen imellem 51 og 60 Aar, at disse muligviis

kunne staa i Forbindelse med Kvindernes almindelige Konstitution i denne Alder. Men Hovedgrunden til den tilsyneladende Uregelmæssighed i Sygelighedens Udvikling hos Kvinderne er og bliver dog det altfor ringe Antal Iagttagelser, som ligge til Grund for Forholdstallene, idet de tilfældige Omstændigheders Indflydelse ikke har kunnet udjevnes. Dette viser sig naturligviis i forhøiet Grad, naar man, istedetfor samtlige Foreninger under Eet, betragter hver Gruppe for sig. Selv aldeles bortset fra Aldersklasserne under 20 og over 70 Aar, finder man saaledes, at i Kjøbstæderne Sygeprocenten for Kvinder imellem 31 og 40 Aar i 1867 var 16,94 imod 11,66 i 1866 og i Alderen imellem 51 og 60 Aar henholdsviis 15,98 mod 10,65, og at det gjennemsnitlige Antal af Sygedage for hver syg Kvinde i Alderen mellem 21 og 30 Aar har beløbet sig til 19,42 Dage i 1867 imod 27,07 Dage i 1866, men i den følgende Aldersklasse til 28,56 imod 15,81 Dage o. s. v., ligesom ogsaa det gjennemsnitlige Antal af Sygedage for hvert kvindeligt Medlem i Alderen mellem 21 og 30 Aar har varieret imellem 2,63 Dage i 1867 og 4,54 Dage i 1866, men i Alderen 31—40 Aar mellem 4,84 Dage i 1867 og 1,84 Dage i 1866. I Landdistrikterne have Afvigelserne med Hensyn til Sygeprocenten for Kvinder af de forskjellige Aldere i disse to Aar ikke været betydelige, men paa den anden Side seer man ogsaa her i Aldersklasserne mellem 51 og 60 Aar og mellem 61 og 70 Aar det gjennemsnitlige Antal af Sygedage for hver Syg variere henholdsviis imellem 21,36 og 33,33 Dage og mellem 21,00 og 33,45 Dage og det gjennemsnitlige Antal af Sygedage for hvert Medlem mellem 5,02 og 8,41 Dage og mellem 7,16 og 11,95 Dage.

Med Hensyn til det indbyrdes Forhold imellem de enkelte Grupper i Henseende til Sygelighedens Omfang i Aarene 1867 og 1866 vil det ikke undgaae Opmærksomheden, at der i det Hele taget, navnlig naar man seer bort fra Aldersklasserne under 20 og over 70 Aar, finder en temmelig fremtrædende Overensstemmelse Sted imellem disse to Aar. Kjøbenhavn har saaledes i begge Aar været ugunstigst stillet i Henseende

til Sygeprocenten for Mændene over 20 Aar, medens i begge Aar Kjøbstæderne havde de gunstigste Forhold i denne Henseende i Aldersklasserne over 50 Aar og Landdistrikterne i Alderen under 30 Aar. Paa samme Maade har det gennemsnitlige Antal af Sygedage for hver syg Mand i begge Aar været størst i Kjøbenhavn i Aldersklasserne mellem 21 og 40 Aar samt over 70 Aar og i Kjøbstæderne i Alderen mellem 40 og 70 Aar, medens det ligeledes i begge Aar var mindst i Kjøbstæderne i Aldersklasserne mellem 21 og 40 Aar, i Kjøbenhavn i Alderen mellem 41 og 50 Aar og i Landdistrikterne mellem 51 og 60 Aar. Det gennemsnitlige Antal af Sygedage for hvert Medlem har i begge Aar været størst i Kjøbenhavn i Aldersklasserne mellem 21 og 40 Aar, mellem 51 og 60 Aar samt over 70 Aar — og mindst Landdistrikterne i Aldersklasserne under 30 Aar, mellem 51 og 60 Aar samt over 70 Aar, men i Kjøbstæderne i Alderen mellem 31 og 40 Aar. — I de øvrige ikke her nævnte Aldersklasser fandtes det gunstigste saavel som det ugunstigste Forhold i de omhandlede Henseender snart i den ene, snart i den anden Gruppe.

Som ovenfor gjentagne Gange bemærket, foreligger der for 1867 ikke nogen speciel Oplysning om Kvindernes Sygelighedsforhold i Kjøbenhavn, og Sammenligningen imellem Grupperne maa saaledes med Hensyn til Kvinderne indskrænke sig til Foreningerne i Kjøbstæderne og i Landdistrikterne. Medens Sygeprocenten for Kvinderne saavel i 1867 som i 1866 i saagodtsom alle Aldersklasser har været mindre i Kjøbstæderne end i Landdistrikterne, har der med Hensyn til det gennemsnitlige Antal af Sygedage for hver syg Kvinde kun forsaavidt i den heromhandlede Henseende været Overeensstemmelse mellem disse to Aar, som Landdistrikterne i dem begge have havt gunstigere Forhold for Aldersklasserne mellem 51 og 70 Aar end Kjøbstæderne, der imidlertid med Hensyn til det gennemsnitlige Antal af Sygedage for hvert kvindeligt Medlem i samtlige Aldersklasser imellem 20 og 70 Aar baade i 1867 og 1866 have været gunstigere stillet end Landdistrikterne.

Ligesom det af den ovenfor meddeelte summariske Fremstilling af Sygelighedsforholdene i 1867 og 1866 fremgik, at i vore Foreninger Kvinderne i det Hele taget blive noget mindre hyppig syge end Mændene, men at paa den anden Side Sygdommenes gennemsnitlige Varighed er noget større for hine end for disse, saaledes vil det ogsaa ved Betragtningen af Forholdet i de enkelte Aldersklasser sees, at Sygeprocenten baade i 1867 og 1866 i samtlige Foreninger under Eet gennemgaaende i alle Aldersklasser imellem 20 og 70 Aar har været mindre for Kvinderne end for Mændene, men at paa den anden Side det gennemsnitlige Antal af Sygedage for hver Syg i begge Aar kun i Aldersklasserne under 40 Aar har været større for Kvinderne end for Mændene.

Med Hensyn til Foreningernes økonomiske Virksomhed og Status i 1867 vil det af efterfølgende summariske Oversigt fremgaae, at Medlemmernes Kontingent i det nævnte Aar ligesom i de foregaaende Aar har udgjort omtrent $\frac{3}{4}$ (75,56 pCt.) af Foreningernes egentlige Indtægter (Kassebeholdningerne ikke medregnede), hvorved det dog ikke maa oversees, at Kontingentet i Foreningerne paa Landet forholdsviis har været noget mindre end i de andre Grupper, idet det nemlig i hine kun udgjorde 72,07 pCt. af samtlige Indtægter mod 75,97 pCt. i Kjøbenhavn og 76,83 pCt. i Kjøbstæderne. Sammenholdt med det gennemsnitlige Medlemsantal udgjorde Kontingentet i Gennemsnit for hvert Medlem i Kjøbenhavn 5 Rd. 69 β aarlig, men i Kjøbstæderne kun 2 Rd. 70 β og i Landdistrikterne endog kun 1 Rd. 59 β ; men til Gjengjæld foranledigede den Medlemmerne tilkommende Sygehjælp (Lægehonorar heri indbefattet) en gennemsnitlig Udgift for hver Sygedag af 53 β i Kjøbenhavn, men kun af 41 β i Kjøbstæderne og 22 β i Landdistrikterne, ligesom ogsaa i de kjøbenhavnske Foreninger Udgifterne til Svage og Gamle samt Enker, til Begravelseshjælp og til Bestyrelsen m. m. ere forholdsviis langt betydeligere end i Kjøbstædernes og Landdistrikternes Foreninger.

I Aaret 1867 have disse Foreningers Indtægter og Udgifter nemlig været følgende:

	44 Foreninger i Kjøbenhavn.	120 Foreninger i Kjøbstæderne.	80 Foreninger i Landsdistrik- terne.	Tilsammen.
	Rd.	Rd.	Rd.	Rd.
Indtægter.				
Beholdning fra forrige Aar	5733	9248	4556	19537
Indkomne Restancer	121	433	87	641
Medlemmernes Kontingent	32790	25039	12354	70183
Æresmedlemmernes Bidrag	175	164	2674	3013
Extraordinaire Bidrag	618	155	263	1036
Indskud af nyoptagne Medlemmer .	455	587	264	1306
Solgte Love	10	55	13	78
Bøder	51	32	25	108
Renter af Formuen	3881	2622	465	6968
Afdrag paa Laan	1528	700	282	2510
Salg af Obligationer	1308	418	"	1726
Udtaget af Sparekasser	1283	1492	190	2965
Optaget Laan	133	"	12	145
Tilskud fra Reservefonden	20	"	"	20
Andre Indtægter	786	892	513	2191
Tilsammen . . .	48892	41837	21698	112427
Udgifter.				
Dækning af forrige Aars Under- balance	130	3	9	142
Sygepenge til hjemmeliggende Syge {	4709	13190	7152	25051
	7003	"	"	7003
Sygepenge for Syge i Hospitaler {	1235	526	15	1776
Betaling til Hospitaler	3579	411	59	4049
Apothekerregninger	1407	2249	563	4219
Andre Medicinaludgifter	635	189	35	859
Lægehonorar	2249	3047	1116	6412
Lønning til Bestyrelsen	2403	490	221	3114
Lønning til Bude	805	1104	40	1949
Understøttelse til Gamle og Svage	1672	45	59	1776
Understøttelse til Enker	1325	50	1	1376
Begravelseshjælp	2771	1941	1204	5916
Rente af Gjæld	16	"	"	16
Afdrag paa Gjæld	85	16	"	101
Kjøb af Obligationer	2370	842	550	3762
Indsat i Sparekassen	4779	4833	3758	13370
Udlaan	1883	1140	498	3521
Udestaaende Restancer	34	537	64	635
Overskud afgivet til Reserve- eller Understøttelsesfonden	1427	"	1572	2999
Andre Udgifter	2160	1190	313	3663
Tilsammen . . .	42677	31803	17229	91709
Beholdning ved Aarets Slutning . .	6215	10034	4469	20718

Samtlige 244 Foreningers Formue (foruden Kassebeholdningerne og nogle Foreningers til særlige Formaal henlagte Fonds og faste Eiendomme) er i Aaret 1867 stegen fra 154673 Rd. til 172669 Rd., altsaa med 17996 Rd.,

nemlig i Kjøbenhavn	fra 91466 Rd.	til 98494 Rd.	(7028 Rd.)
— - Kjøbstæderne	— 49905 —	- 54873 —	(4968 —)
— - Landdistrikterne	— 13302 —	- 19302 —	(6000 —)

Nogle enkelte Foreninger havde Gjæld, som dog i det Hele kun beløb sig til 764 Rd. ved Begyndelsen og til 742 Rd. ved Slutningen af Aaret 1867; og hvoraf Størstedelen faldt københavnske Foreninger til Last, nemlig henholdsvis 709 og 652 Rd.

Det statistiske Bureau i Mai 1869.
